

With corona diplomacy, China is rapidly gaining ground in Latin America

<https://fd.nl/achtergrond/1348304/met-coronadiplomatie-wint-china-snel-terrein-in-latijns-amerika>

FD.nl, 6 July 2020

The corona epidemic was not yet over in China when President Xi Jinping surprised the world with a charm offensive. Starting in March, Europe, the United States and later Latin America and Africa were sent masks, lung equipment, test kits and protective equipment.

While In Europe "mask diplomacy" triggered some resentment and suspicion - China would brag too much about its supplies of medical equipment, which sometimes turned out to be defective - in Latin America, where the corona crisis is still raging, aid from China is more than welcome.

The list of recipients in the region is long, from Mexico to Chile. Tech company Huawei also provided cloud and artificial intelligence technology to Panama, Ecuador and Argentina to detect and treat corona disease cases.

Mexico, the second largest economy in Latin America, received masks and tests from Chinese billionaire Jack Ma, the founder of online store Alibaba. The Chinese government came to the aid of the country with ventilators, which were in short supply.

"The countries that control the epidemic at home must help those who are still fighting it," Ambassador Zhu Qingqiao wrote in an opinion piece in a Mexican daily. "That is the core of international solidarity." (The ambassador did not respond to an interview request by the FD).

Whether by coincidence or not, Mexican foreign minister Marcelo Ebrard later noted that Beijing had been transparent about the virus from the beginning. That was exactly one of the accusations that China wanted to counter, namely that the country at first tried to sweep the virus under the rug.

"TOO LITTLE TOO LATE"

Traditionally, the United States views Latin America as its sphere of influence, but the U.S. has itself been hit by a massive corona outbreak and has turned inwards. Chinese diplomats in Latin America thus do not miss an opportunity to emphasize the absence of the US. They are gaining influence and thus making progress in the region on economic and strategic issues such as 5G technology. "If the dust settles, the playing field may have turned in China's favor," fears Eric Farnsworth, Latin America expert at the American think tank Council of the Americas.

By now, the United States is catching up with donations for some countries. "It's too little, too late," says Paul Angelo. Yes, structurally the US remains by far the most important donor of humanitarian aid in Latin America, emphasizes the China expert at the Council on Foreign Relations. But China has turned the corona crisis into a major PR victory, at least in this part of the world.

In the middle of this crisis, the Americans have blocked shipments of medical equipment to Latin America and have sent warships to the Caribbean to stop drug trafficking. Quite

inappropriate during a health crisis, Angelo says. "The US has thus lost important political capital."

Although the Chinese do not always keep their promises - medical equipment does not always arrive, or is sometimes of dubious quality - they have scored points. "And that is putting American influence and supremacy at stake," says Eric Farnsworth.

NEW SILK ROUTE

China's corona diplomacy is tapping into the country's broader geopolitical strategy in Latin America, observers say. Chinese investments in the region are growing year after year. The People's Republic has become the main trading partner of economies such as Brazil, Chile, Peru and Uruguay. Six countries in Latin America signed for the construction or improvement of ports, roads and railways under the Chinese Belt and Road Initiative, also known as the New Silk Road. And countries that establish ties with Beijing are breaking those with Taiwan, which China considers a renegade province.

Strategic issues such as 5G technology are at stake for the US, but also for Europe. If China provides that infrastructure, there will be no more room for technology from American or European companies such as Cisco or Nokia. China's ambition clashes with the so-called Monroe doctrine that wants the Western Hemisphere to be America's sphere of influence. Former US President Barack Obama distanced himself from that doctrine, but Donald Trump revived it. According to Trump's government, the Chinese in South America are now coming with a lot of capital, but if countries cannot repay loans, Beijing will leverage those debts to achieve its own policy goals. In short, debt diplomacy.

"Those allegations stem from Washington - Trump's inability to be a source of finance or credit for Latin America himself," said Brazilian economist Otaviano Canuto, former World Bank director. "The Americans say: don't take money from China. But they do not offer an alternative. Latin America wants to develop, and China has an agenda focused on that".

MERCOSUR

Europe does not send good signals either, in the eyes of Latin America. Politicians in the Netherlands and Belgium raise objections to the European trade deal with the South American trading block Mercosur, partly due to environmental concerns. China does not care about fires in the Amazon forest.

Germany believes that Europe should pay more attention to Latin America. "We tend to focus mainly on China, Russia, Africa and of course the US, but Latin America is often in trouble" remarked German Foreign Minister Heiko Maass recently.

"The European Union did not even want to help corona-stricken Italy, let alone South America," said Jorge Heine, former Chilean ambassador to China. "China is filling that gap." Chile, a prosperous country in South America, is known for maintaining ties with Beijing in a way that does not undermine its economy, unlike Ecuador, for example, which has large debts with China.

EXTRA ALTERNATIVE IN TRADE

Chile and China trade \$ 41 billion annually, including \$ 25 billion in exports for Chile, a trade surplus. "Trading with China has been very beneficial for Chile," said Heine, who now teaches international relations at Boston University's Pardee School of Global Studies. The

notion that China seeks to promote authoritarianism in Latin America bears no relation to reality, he says.

The Great Depression that arose after the American stock market crash of 1929 hit Latin America particularly hard. Countries were too dependent on the United States and the United Kingdom for investment and exports. Almost a century later, now that a new paralyzing crisis is looming, the region can also rely on the largest growth market in the world: China, says Jorge Heine. "For us, China means an additional option to the US and Europe, a third alternative for our trade and investment. How can that be a bad thing?".

Met coronadiplomatie wint China snel terrain in Latijns-Amerika

<https://fd.nl/achtergrond/1348304/met-coronadiplomatie-wint-china-snel-terrein-in-latijns-amerika>

6 July 2020

De corona-epidemie was nog niet uitgeraasd in China toen president Xi Jinping de wereld verbaasde met een charmeoffensief. Europa, de Verenigde Staten en later Latijns-Amerika en Afrika: vanaf maart kregen ze mondkapjes, longapparatuur, testkits en beschermend materiaal toegestuurd.

Waar in Europa de ‘mondkapjesdiplomatie’ ook de nodige wrevel en argwaan opwekte — China zou te veel opscheppen met leveringen van medisch materiaal, dat soms defect bleek — is er in Latijns-Amerika vooralsnog minder verzet. In de regio woedt de coronacrisis nog steeds voort, de hulp uit China is meer dan welkom.

De lijst met ontvangers in de regio is lang, van Mexico tot Chili. Techbedrijf Huawei leverde ook cloud- en kunstmatige-intelligentietechnologie aan Panama, Ecuador en Argentinië voor het opsporen en behandelen van coronaziektegevallen.

Mexico, de op een na grootste economie in Latijns-Amerika, kreeg van de Chinese miljardair Jack Ma, de oprichter van webwinkel Alibaba, mondkapjes en tests. De Chinese regering schoot het land te hulp met longapparatuur, waar een tekort aan was.

‘De landen die de epidemie thuis onder controle hebben, moeten de andere helpen die haar nog bestrijden’, schreef ambassadeur Zhu Qingqiao in een opiniestuk in een Mexicaans dagblad. ‘Dat is de kern van internationale solidariteit.’ (De ambassadeur ging niet in op een interviewverzoek door het FD).

Toeval of niet: nadien liet de Mexicaanse buitenlandminister Marcelo Ebrard optekenen dat Peking vanaf het begin transparant was geweest over het virus. Dat was precies een van de verwijten die China wilde counteren, namelijk dat het land eerst het virus onder het tapijt had willen vegen.

‘TOO LITTLE TOO LATE’

De Verenigde Staten beschouwen Latijns- Amerika traditioneel als hun invloedssfeer, maar zijn zelf getroffen door een enorme corona-uitbraak, en keerden zich meer naar binnen. Chinese diplomaten in Latijns-Amerika laten dan ook geen kans onbenut om de afwezigheid van de VS te benadrukken. Ze winnen aan invloed en boeken zodoende ook vooruitgang in de regio met economische en strategische kwesties zoals zaken als 5G-technologie. ‘Als het stof is neergedaald, zal het speelveld mogelijk in het voordeel van China gekanteld zijn’, vreest Eric Farnsworth, Latijns- Amerikakenner bij de Amerikaanse denktank Council of the Americas.

Onderhand maken de Verenigde Staten een inhaalslag met schenkingen voor enkele landen. ‘Het is too little, too late’, zegt Paul Angelo. Ja, structureel blijven de VS veruit de belangrijkste schenker van humanitaire hulp in Latijns-Amerika, benadrukt de China-expert bij de Amerikaanse denktank Council on Foreign Relations. Maar China heeft de coronacrisis weten om te buigen in een belangrijke pr-overwinning, tenminste, in dit deel van de wereld.

Zo blokkeerden de Amerikanen zendingen van medisch materiaal. Of stuurde het land oorlogsschepen naar de Caraïben om drugshandel te stoppen. Nogal ongepast tijdens een gezondheids crisis, zegt Angelo. 'De VS hebben zodoende belangrijk politiek kapitaal verspeeld.'

Al komen de Chinezen ook niet altijd hun beloftes na — medisch materiaal arriveert niet altijd, of is soms van bedenkelijke kwaliteit — toch hebben zij punten gescoord. 'En dat zet de Amerikaanse invloed en suprematie op het spel', aldus Eric Farnsworth.

NIEUWE ZIJDERROUTE

China's coronadiplomatie haakt in op 's lands bredere geopolitieke strategie in Latijns-Amerika, zeggen waarnemers. Jaar na jaar groeien Chinese investeringen in de regio al. De Volksrepubliek is inmiddels de belangrijkste handelspartner van grote economieën zoals Brazilië, Chili, Peru en Uruguay. Zes landen in Latijns-Amerika tekenden voor de aanleg of verbetering van havens, wegen en spoorlijnen onder het Chinese Belt-and-Road-programma, ook wel de Nieuwe Zijderoute genoemd. En landen die hun banden versterken met Peking, verbreken die met Taiwan dat door China als afvallige provincie wordt beschouwd.

Voor de VS, maar ook Europa, staan strategische kwesties zoals de 5G-technologie op het spel. Als China die infrastructuur levert, is er geen ruimte meer voor technologie van Amerikaanse of Europese bedrijven zoals Cisco of Nokia. De ambitie van China botst met de zogenaamde Monroe-doctrine die wil dat het westelijk halfrond de invloedssfeer van Amerika is. De voormalige Amerikaanse president Barack Obama nam afstand van die doctrine, maar Donald Trump blies die nieuw leven in. Volgens Trumps regering komen de Chinezen in Zuid-Amerika nu met veel kapitaal over de brug, maar als landen die leningen niet kunnen terugbetalen zal Peking die macht gebruiken om zijn eigen beleidsdoelen te realiseren. Schuldeisersdiplomatie, kortom.

'Die beschuldigingen komen voort uit de onmacht van Washington — van Trump — om zelf een bron van financiering of krediet te zijn voor Latijns-Amerika', aldus Braziliaans econoom Otaviano Canuto, voormalig directeur bij de Wereldbank. 'De Amerikanen roepen altijd: neem geen geld aan van China. Maar ze komen niet met een alternatief over de brug.' Anders gesteld: Latijns-Amerika wil ontwikkelen, en China heeft een agenda ontwikkeld die daarop is toegespitst.

MERCOSUR

Europa geeft ook geen goede signalen af, in de ogen van Latijns-Amerika, zeggen de geïnterviewden meermaals. Politici in Nederland en België werpen bezwaren op tegen het Europese handelsakkoord met het Zuid-Amerikaanse handelsblok Mercosur, onder meer uit bezorgdheid om het milieu. En dat terwijl China niet maalt om branden in het Amazonewoud.

Duitsland vindt dat Europa meer aandacht moet hebben voor Latijns-Amerika. 'We neigen vooral te focussen op China, Rusland, Afrika en natuurlijk de VS, maar Latijns-Amerika zinkt al te vaak weg', benadrukt de Duitse minister van buitenlandse zaken Heiko Maas recentelijk.

'De Europese Unie wilde zelfs het door corona zwaar getroffen Italië niet helpen, laat staan Zuid-Amerika', zegt Jorge Heine, voormalig Chileens ambassadeur in China. 'China vult die

leemte op.' Chili, een welvarend land in Zuid-Amerika, staat erom bekend banden met Peking te onderhouden op een manier die het land niet ondermijnt, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Ecuador, dat grote schulden heeft bij China.

EXTRA ALTERNATIEF IN HANDEL

Chili en China verhandelen jaarlijks \$41 mrd, waaronder \$21 mrd uitvoer voor Chili, een handelsoverschot. 'Handel drijven met China is erg gunstig geweest voor onze welvaart', aldus Heine, die nu internationale relaties doceert aan de Amerikaanse Pardee School of Global Studies van de universiteit van Boston. Zorgen dat China in Latijns-Amerika steun zoekt voor zijn autoritaire model zijn overdreven, verzekert hij.

De Grote Depressie die ontstond na de Amerikaanse beurscrash van 1929 trof Latijns-Amerika bijzonder hard. Landen waren te afhankelijk van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk voor investeringen en uitvoer. Nu bijna een eeuw later een nieuwe verlamme crisis opdoemt, besluit Jorge Heine, kan de regio zich tenminste optrekken aan de grootste groeiemarkt ter wereld: China. 'Voor ons betekent China een bijkomende optie naast de VS en Europa, een extra alternatief in handel en investeringen. Daar worden wij beter van.'